

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

16/1174-

13. desember 2021

Storheia og Roan vindkraftverk – videre saksbehandling etter Høyesteretts dom av 11. oktober 2021 – forhåndsvarsel

Olje- og energidepartementet viser til Fosen Vinds brev av 14. oktober, brev av 20. oktober fra nord- og sørgruppen i Fosen reinbeitedistrikt, møter med representanter for reinbeitedistriktet 2. november, møte og befaring på Fosen 12. november 2021 og møter med Sametinget og partene i saken i uke 49

Høyesterett (HR) avviste 11. oktober d.å. saken om utmåling av ekspropriasjonserstatning til reindriften på Fosen, med den begrunnelse at konsesjons- og ekspropriasjonsvedtaket var ugyldig, fordi det var i strid med reindriftssamenes rett til kulturutøvelse etter FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP) art 27.

Høyesterett baserte seg på lagmannsrettens bevisvurdering, og la til grunn at vindkraftområdene for praktiske formål er tapt som beiteområder for reindriften, at de gjenværende beiteområdene ikke er tilstrekkelige, og at reinflokkene derfor på sikt vil måtte reduseres og at dette vil true reindriftens eksistens på Fosen.

Den videre oppfølging av dommen

Høyesterett fant at uten tilfredsstillende avbøtende tiltak ville det foreligge en krenkelse av SP art. 27, og at det var for stor usikkerhet knyttet til et opplegg med erstatning for vinterforing som avbøtende tiltak til at det kunne få betydning for om SP artikkel 27 var brutt. Høyesterett tok i dommen ikke stilling til hva som skal skje med de oppførte anleggene.

Departementet mener på denne bakgrunn at det er nødvendig med en prosess som tar sikte på å avklare om det kan finnes avbøtende tiltak som kan sikre reindriftens rettigheter etter

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Tollef Taksdal
22 24 61 71

SP artikkel 27, og for øvrig gjøre de endringer i konsesjonene som er nødvendige for oppnå dette.

Videre saksbehandling

Fosen Vind legger i brev av 14. oktober d.å. til departementet, til grunn at høyesterettsdommen nødvendiggjør ny behandling hos konsesjonsmyndighetene og at det vil bli utarbeidet en oppdatert konsekvensutredning om reindrift.

Departementet er enig i at det er behov for en ny behandling og nye vedtak i saken. Departementet varslers herved om at departementet, i tillegg til å ta stilling til en eventuell tilleggssøknad, av eget tiltak vil vurdere hvilke endringer i konsesjonene som er nødvendige for å sikre reindriftens folkerettslige vern.

Det vil i den forbindelse, som et forberedende skritt, være nødvendig å få utarbeidet et faglig grunnlag for de beslutninger som skal treffes. Departementet viser til at det pågår forskning på vindkraft og rein, og at det er publisert flere forskningsrapporter om dette nylig. Kunnskapsgrunnlaget må derfor oppdateres og danne grunnlag for en oppdatert vurdering av hvordan de aktuelle vindkraftverkene påvirker reindriften på Fosen og hva som skal til for at en løsning skal være i tråd med SP artikkel 27. I tillegg til nye avbøtende tiltak i tilknytning til selve vindkraftverkene og innenfor dagens reindrift bør utredningene også se på muligheten for å ta i bruk andre områder i eller utenfor reinbeitedistriktet for å kompensere for beitetap. For eksempel bør mulighetene for en utvidelse av beiteområdet vurderes, slik også reindriften tok til orde for i konsultasjonen med departementet i 2013.

Departementet ber om reindrifftsgruppene og konsesjonærenes innspill til hvilken kunnskapsinnhenting som bør foretas, hvem som skal stå for kunnskapsinnhenting og hvilke avbøtende tiltak, endringer og justeringer, som bør utredes. Kunnskapsinnhenting skal også omfatte erfaringsbasert kunnskap fra reindriften om konsekvensene av vindparken på Roan og Storheia for reindriften. Roan Vind og Fosen Vind bes videre om å gå i dialog med de respektive driftsgruppene og utarbeide et forslag til program for kunnskapsinnhenting og utredning, som skal oversendes departementet. Departementet ber om at forslag til utredningsprogram oversendes departementet innen utgangen av januar.

Det vil bli gjennomført konsultasjoner om utredningsprogrammet med reindriften og Sametinget på vanlig måte.

Departementet ber også vindkraftkonsesjonærene snarlig oversende en tidsplan for den videre prosessen.

Beredskap på kort sikt

Departementet vil peke på at det kan oppstå klimatiske forhold som kan gi krevende driftssituasjoner for reindriften allerede på kort sikt. Departementet ber i den forbindelse om at Fosen Vind og Roan Vind innen nyttår redegjør for hvilken beredskap selskapene har for å kunne avhjelpe en potensielt krevende driftssituasjon for reindriften den kommende vinteren.

Reindriften, Fosen Vind og Roan Vind bes også å vurdere og komme med innspill til hvilke tiltak som kan settes i verk på kort sikt for å avhjelpe konsekvensene av utbyggingen for reindriften, mens det arbeides for å finne mer permanente løsninger på Fosen.

Med hilsen

Trond Ulven Ingvaldsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Tollef Taksdal
underdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Norske reindriftssamers landsforbund
Sametinget / Sámediggi
Åfjord kommune
Ørland kommune

Adresseliste

Fosen Vind AS

Fosen rbd Nordgruppa

Roan Vind AS

Fosen rbd Sørgruppa